

Εφετείο Αθηνών 6713/1981,

Πηγή: ΝοΒ 29/81 σελ. 1567

Περίληψη: Εργατικό ατύχημα. - ο εργοδότης οφείλει χρηματική ικανοποίηση για την ηθική βλάβη του μισθωτού μόνο αν είναι υπαίτιος του ατυχήματος. - χρηματική ικανοποίηση οφείλεται και όταν ο μισθωτός βαρύνεται με συνυπαιτιότητα για το ατύχημα. - η αγωγή για χρηματική ικανοποίηση από εργατικό ατύχημα υπάγεται στην αρμοδιότητα του μονομελούς Πρωτοδικείου που δικάζει κατά την διαδικασία των εργατικών διαφορών.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος ο κ. Κ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητής ο κ. ΚΩΝ. ΤΡΙΓΚΑΣ, εφέτης

Δικηγόροι οι κ.κ. Λ. Κυρίτης, Ν. Μαρνέρης

Επειδή εκ της διατάξεως του άρθρ. 932 ΑΚ, εν συνδυασμῶ προς την τοιαύτην του άρθρ. 299 ΑΚ σαφῶς προκύπτει, ὅτι εἰς πάσαν περίπτωσιν ἀδικοπραξίας ὑπὸ τὴν ἐννοίαν τοῦ άρθρ. 914 ΑΚ τὸ δικαστήριον δύναται ἐπὶ τῆ αἰτήσῃ τοῦ παθόντος καὶ με βᾶσιν τοὺς κανόνας τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς νὰ ἐπιδιᾶσῃ ἢ μὴ χρηματικὴν ικανοποίησιν, ἐὰν κρίνῃ ὅτι ἐπῆλθεν εἰς τὸν παθόντα ἠθικὴ βλάβη, καθορίσῃ δὲ ἅμα κατ' εὐλόγον κρίσιν καὶ τὸ ποσὸν αὐτῆς (Α.Π. 187/65 ΝοΒ 13, σελ. 1074). Καὶ ἐπὶ εργατικῶν ἀτυχημάτων κατὰ τὸν νόμον 551/1914, δι' οὗ ἐθεσπίσθη εὐθύνῃ τοῦ εργοδότη ἐνεκὰ περιουσιακῆς ζημίας, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως πταίσματος αὐτοῦ, παράγεται ἀξίωσις χρηματικῆς ικανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην μόνον εἰς περίπτωσιν υπαιτιότητος τοῦ εργοδότη ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος (ΑΠ 146/65 καὶ 355/65 ΕΕΔ 24, σελ. 526 καὶ 852 ἀντιστοίχως) καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἐτι ἡ πράξις τοῦ εργοδότη ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος προσώπου δὲν ὑπῆρξεν ἀποκλειστικὴ αἰτία τῆς ζημίας (Α.Π. 355/65 ἐνθ' ἄνωτ. 800/78 ΝοΒ 27.724). Τοῦτέστι καὶ ὅταν εἰς τὴν ἐπέλευσιν τῆς ζημίας συνέτρεξε καὶ πταίσμα τοῦ παθόντος (Α.Π. 233/63 ΝοΒ 11.1062), τῆς περὶ ταύτης ἀξιώσεως υπαγομένης εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάζοντος Μονομελοῦς Πρωτοδικείου (Ολ. Α.Π. 344/68 ΕΕΔ 27.1388). Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τῆς καταθέσεως τῶν ἐπ' ἀκροατηρίου τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περιεχομένων εἰς τὰ ταυτάρθια τῆ ἐκκαλουμένην πρακτικὰ, τῶν προσκομιζομένων καὶ επικαλουμένων ἐγγράφων, τῶν διὰ τῶν προτάσεων διαμειβομένων καὶ συνομολογουμένων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἀπεδείχθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐνάγουσα-ἐκκαλούσα δύναμις συμβάσεως ἐξηρητημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη τὴν 1ην Ὀκτωβρίου 1971 ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος ἐν Αθήναις καὶ ἐπὶ τῆς οδοῦ Ἐρμού, ἀριθ. 169, ἐπιχείρησιν λευκοσιδηρουργίας-μεταλλοτυπίας, ὡς ἐργάτρια-τεχνίτρια καὶ ἀπὸ πενταετίας περίπου προ τῆς ἀγωγῆς ἐχειρίζετο τὴν "πρέσσαν" διαμορφώσεως μικρῶν τεμαχίων λαμαρίνης εἰς μικρὰ λευκοσιδηρὰ ἢ μεταλλικὰ δοχεῖα. Κατὰ τὴν 14ην Αὐγούστου δε 1979 καὶ ἐνῶ ἐχειρίζετο τὴν "πρέσσαν" ταύτην ἐνεπλάκη εἰς αὐτὴν ἡ ἀριστερὰ χεὶρ τῆς καὶ δὴ καθ' ὄν χρόνον προσεπάθει νὰ ὠθήσῃ ἐντὸς αὐτῆς μικρὰ τεμάχια λαμαρίνης με ἐντεῦθεν συνέπειαν νὰ υποστή ἀκρωτηριασμόν τῆς οὐχνοφύρου φάλαγγος τοῦ μέσου καὶ παραμέσου δακτύλου τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῆς. Διὰ τὸν τραυματισμὸν τῆς τούτου εὐθύνεται ὁπωσδήποτε ὁ ἐναγόμενος, μὴ καταβαλὼν τὴν κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν ἀπαιτούμενην προσοχὴν, τὴν ὁποίαν παρὰ μετρίως συνέτος καὶ εὐσυνειδήτους ἀνθρώπου ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν νομικῶν κανόνων, τῆς κρατοῦσας ἐν ταῖς συναλλαγαῖς συνηθείας, τῆς κοινῆς κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων πείρας καὶ λογικῆς καὶ τὴν ὁποίαν οὗτος, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ὡς ἐκ τῶν προσωπικῶν τοῦ γνώσεων, ἰδιοτήτων καὶ ικανοτήτων ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ ὥστε νὰ προῖδῃ ὡς δυνατόν καὶ ἀποφύγῃ τὸ ἀποτέλεσμα τούτο. Εἰδικώτερον ἀπεδείχθη μὲν ἐν προκειμένῳ ὅτι ἡ "πρέσσα", τὴν ὁποία ἐχειρίζετο ἡ ἐνάγουσα, λειτουργεῖ με "ποδομοχλόν" διὰ πίεσεως τοῦ ὁποίου κατήρχετο τὸ πίεστρον καὶ ἐπενεργούσεν ἐπὶ τῶν τοποθετουμένων διὰ τῆς χειρὸς εἰς κατάλληλον υποδοχὴν μικρῶν φύλλων λαμαρίνης ὥστε διὰ τῆς πίεσεως νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐπιθυμητὴ διαμόρφωσις καὶ ὅτι καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τοῦ τοῦ πίεστρον τούτο ἔφερε προ αὐτοῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν 25 περίπου χιλιοστῶν προφυλακτήρα. Πλην ὁμως τὸ πάχος τοῦ προφυλακτήρος τούτου ἦταν περὶ τὰ 31 χιλιοστά, ὥστε νὰ καταλείπεται κενὸν περὶ τὰ δέκα (10) χιλιοστά ἀπὸ τῆς ἄνω περιφερείας αὐτοῦ καὶ τῆς βᾶσεως τοῦ πίεστρον καὶ νὰ μὴ εἶναι ἐντεῦθεν ἐπαρκῶς καλυμμένη ὁλόκληρος ἡ διαδρομὴ αὐτοῦ (πίεστρον), ἀποκλείουσα ὁπωσδήποτε τὴν εἴσοδον χειρὸς πρὸς τοποθέτησιν ἀντικειμένου ἢ διόρθωσιν τῆς θέσεώς του. Ἀκριβῶς, λόγῳ τῆς μὴ καλύψεως ὁλοκλήρου τῆς διαδρομῆς τοῦ, ἡ ἐνάγουσα τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ἐπειράθη νὰ προβῇ εἰς διόρθωσιν τῆς θέσεως τοποθετηθέντος τεμαχίου λαμαρίνης πρὸς κατασκευὴν πώματος διὰ τῆς χειρὸς τῆς, κατὰ τὴν στιγμὴν δε ταύτην καὶ λόγῳ ἀκαίρου παρ' αὐτῆς ἐπενεργείας ἐπὶ τοῦ "ποδομοχλοῦ" ἐκινήθη πρὸς τὰ κάτω τὸ πίεστρον με ἐντεῦθεν συνέπειαν νὰ ἐπιπέσῃ ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς τῆς καὶ νὰ προκαλέσῃ εἰς αὐτὴν τὸν ἄνω ἀκρωτηριασμόν. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ὑφίσταται ὁπωσδήποτε

αμέλεια του εναγομένου-εφεσιβλήτου διά τον τραυματισμόν της εναγούσης, δεδομένου ότι θ' απεφεύγετο το επελθόν αποτέλεσμα τούτο εάν ούτος ελάμβανε τα κατάλληλα προς προστασίαν της ζωής των εργαζομένων μέτρα και δη ετοποθέτει προφυλακτήρα εφ' όλης της διαδρομής του πίεστρου ούτως ώστε να είναι αδύνατος πάσα επαφή χειρός μετ' αυτού, ως ώφειλε να πράξη κατ' άρθρ. 5 του π.δ. 152/78 "περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των εργαζομένων εις πιεστήρας δι' εκκέντρου και παρομοίους τοιούτους" (όρ. και προσκομιζομένην υπ' αριθ. 1940/102/24.8.79 (έκθεσιν αυτοψίας), συνάμα δε συνίστα συνεχώς, και επέβλεπεν άμα τούτο, όπως αποφεύγεται πάσα επαφή της χειρός μετ' αυτού. Ταύτα δε ανεξαρτήτως της συντρεχούσης συνυπαιτιότητος της εναγούσης εις τον τραυματισμόν της κατά ποσοστόν τουλάχιστον 30%, καθ' όσον θ' απεφεύγετο οπωσδήποτε ούτος εάν αύτη επεχείρει την διόρθωσιν της θέσεως του τεμαχίου λαμαρίνης δι' ωθήσεώς του δι' ετέρου τεμαχίου και ουχί της χειρός της, συνάμα δε δεν επενήργει προφανώς εξ απερισκεψίας επί του "ποδομοχλού" ώστε να τεθή το πίεστρον εις κίνησιν. Μετά ταύτα, το δικαστήριον, λαμβάνον υπ' όψιν τας συνθήκας ταύτας τραυματισμού της εναγούσης, τον βαθμόν του πταίσματος εν τούτω των διαδίκων, την κοινωνικήν θέσιν και περιουσιακήν κατάστασιν των, όντων της μεν εναγούσης πτωχής και ανέργου νυν εργατριάς, του δε εναγομένου ευκαταστάτου ιδιοκτήτου της ως άνω επιχειρήσεως και τον ψυχικόν πόνον, τον οποίον εδοκίμασεν η ενάγουσα εκ του τραυματισμού της, λαμβανομένης ιδιαίτέρως υπ' όψιν της ιδιότητός της ως γυναικός, κρίνει ότι αρκεί προς ικανοποίησιν της ην υπέστη συνεπεία του τραυματισμού της τούτου ηθικής βλάβης το ποσόν δραχμών εβδομήκοντα χιλιάδων (70.000). Ταναντία δεχθείσα η εκκαλουμένη και επιδικάσασα εις αυτήν διά την αιτίαν ταύτην μόνον το ποσόν δραχμών 8000, εσφαλμένως τας προσκομισθείσας αποδείξεις εξετίμησε και δέον όπως, δεκτού γενομένου του περι τούτου μοναδικού λόγου της υπό κρίσιν εφέσεως, εξαφανισθή αύτη επί τω τέλει όπως, διακρατουμένης της υποθέσεως παρά τω δικαστηρίω τούτω και δικαζομένης κατ' ουσίαν (άρθρ. 535 § 1 ΚΠολΔ), γίνη εν μέρει δεκτή η αγωγή διά το ποσόν τούτο. Η δικαστική δαπάνη, αμφοτέρων των βαθμών δικαιοδοσίας, δέον να συμψηφισθή εν μέρει, ως εκ της εν μέρει νίκης και ήττης των διαδίκων μερών (άρθρ. 178 § 1 και 183 ΚΠολΔ).